

**Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej
(IRiESD)
BARTER S.A.**

Białystok, listopad 2015r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
2. Definicje	4
3. Charakterystyka systemu dystrybucyjnego	14
4. Parametry jakościowe paliwa gazowego	15
5. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego	16
6. Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego	16
7. Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych	17
8. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego	17
9. Prawa i obowiązki OSD:	20
10. Prawa i obowiązki Odbiorców oraz ZUD	22
11. Zasady świadczenia usług przez OSD	23
12. Formalne aspekty świadczenia usług dystrybucji.	24
13. Rozliczanie usługi dystrybucji	26
14. Zasady wykonywania pomiarów	28
15. Zasady wymiany informacji pomiędzy OSD a ZUD lub Odbiorcami	29
16. Zgłaszanie usług dystrybucyjnych do realizacji	30
17. Zasady wykonywania alokacji	30
18. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych	30
19. Przepisy końcowe	31

**CZĘŚĆ I:
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

WSTĘP

- 1.1. Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku, wyznaczonej decyzją Prezesa URE na operatora systemu dystrybucyjnego (OSD).
- 1.2. IRiESD, opracowana przez OSD zgodnie z wymogami art. 9g Ustawy Prawo energetyczne, określa zasady świadczenia usług dystrybucji, warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej, a także warunki i sposób prowadzenia ruchu i eksploatacji oraz planowania rozwoju tej sieci. IRiESD stanowi integralną część umowy dystrybucyjnej.
- 1.2. Zgodnie z wymogami art. 9g ust. 5 ustawy Prawo energetyczne niniejsza IRiESD uwzględnia wymagania określone w IRiESP.
- 1.3. Z uwagi na fakt, że liczba odbiorców przyłączonych do sieci OSD nie przekracza 100 tys., a ilość dostarczanego odbiorcom paliwa gazowego nie przekracza 150 mln m³, zgodnie z art. 9g ust. 8a ustawy Prawo energetyczne, niniejsza IRiESD nie wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE).
- 1.4. Niniejsza instrukcja została skonsultowana z użytkownikami systemu w trybie określonym w art. 9g ust. 2 oraz 9g ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.
- 1.5. Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane będą zgodnie z przepisami art. 9g ustawy Prawo energetyczne oraz procedurą opisaną w pkt. 3.
- 1.7. Odbiorcy przez podpisanie Umowy kompleksowej z OSD a ZUD przez podpisanie Umowy dystrybucji z OSD zobowiązują się w całym okresie jej obowiązywania do przestrzegania wszystkich zapisów IRiESD, zgodnie z aktualną jej wersją. ZUD jest zobligowany do wprowadzenia do umów kompleksowych zawieranych z jego odbiorcami ZUD postanowień zobowiązujących odbiorców ZUD do przestrzegania wszystkich postanowień IRiESD.

2. Definicje

- 2.1. Zwroty stosowane w IRiESD oznaczają:

Alokacja

Przypisanie poszczególnym ZUD lub odbiorcom ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odbieranego w punkcie wyjścia.

Awaria

Zdarzenie niespodziewane, które spowodowało znaczną utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej, lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednio poważne zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia, środowiska, lub nagłą

konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i mogąca powodować ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub odbiorze paliwa gazowego.

Bilansowanie	Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD polegająca na pozyskaniu i wyznaczeniu wszelkich danych niezbędnych dla właściwego rozliczenia i zbilansowania mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z systemu dystrybucyjnego oraz rozliczenia z tytułu niezbilansowania w danym obszarze dystrybucyjnym.
Ciepło spalania	Ilość energii, która zostałaaby wydzielona w formie ciepła w wyniku całkowitego i zupełnego spalania w powietrzu 1 m ³ paliwa gazowego w warunkach normalnych, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem absolutnym 101,325 kPa, wszystkie, oprócz wody, produkty spalania były w stanie gazowym, para wodna utworzona w procesie spalania uległa kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do temperatury 25°C.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego, a ciśnieniem atmosferycznym.
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
Doba gazowa	Okres od godziny 6:00 danego dnia do godziny 6:00 dnia następnego.
Dokument dostawy	Dokument wystawiony przez producenta gazu LNG, określający m.in. parametry jakościowe paliwa gazowego.
Dystrybucja	Transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia do odbiorców.
Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan i który wydobywany jest z podziemnych złóż gazu ziemnego.
Gaz LNG	Skroplony gaz ziemny.

Instalacja LNG	Instalacja skroplonego gazu ziemnego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, służąca do magazynowania gazu LNG, regazyfikacji gazu LNG i wprowadzenia tego gazu do systemu dystrybucyjnego.
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości ciepła spalania paliwa gazowego, do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Miesiąc gazowy	Okres od godziny 06:00 pierwszego dnia danego miesiąca do godziny 06:00 pierwszego dnia miesiąca następnego.
Moc umowna	Określona w umowie dystrybucji lub w umowie kompleksowej maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być przekazana do dystrybucji w punkcie wejścia lub odebrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.
Moc przyłączeniowa	Planowana, maksymalna godzinowa możliwość dostarczania lub pobierania paliwa gazowego, służąca do zaprojektowania przyłącza, określona w umowie o przyłączenie do sieci, wyrażona w [m ³ /h] w warunkach bazowych.
Niezbilansowanie	Różnica pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punktach wejścia i pobranego w punktach wyjścia w ramach danego obszaru dystrybucyjnego, wyliczona w oparciu o wyniki pomiarów i sposoby alokacji.
Nominacja	Oświadczenie ZUD przekazane do OSD dotyczące ilości paliwa gazowego, która będzie dostarczona przez ZUD w określonym czasie do systemu dystrybucyjnego w punktach wejścia i odebrana w punktach wyjścia.
Obszar dystrybucyjny	Wyodrębniony fragment danego podsystemu dystrybucyjnego zasilany z określonego punktu/ów wejścia.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.

Odbiorca w gospodarstwie domowym	Odbiorca końcowy dokonujący zakupu paliw gazowych wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.
Okres bilansowy	Ustalony w umowie dystrybucyjnej przedział czasowy, pomiędzy kolejnymi odczytami układów pomiarowych, będący podstawą do rozliczania niezbilansowania ZUD.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Współpracującego (OSW)	Operator systemu przesyłowego lub operator systemu dystrybucyjnego zarządzający systemami gazowymi, z których zasilany jest system dystrybucyjny OSD.
Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy (grupa E), w tym gaz LNG.
Plan Ograniczeń	Plan wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego w rozumieniu Ustawy o zapasach.
Przedpłatowy układ pomiarowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii, dokonujące pomiaru z góry opłaconej, opłaty abonamentowej, ilości paliwa gazowego i automatycznie wstrzymujące dostarczanie paliwa gazowego w sytuacji gdy cały opłacony wolumen paliwa gazowego zostanie odebrany.
Przepustowość techniczna	Maksymalna ciągła przepustowość systemu dystrybucyjnego, w ramach której OSD może świadczyć usługi dystrybucji paliwa gazowego.
Przepustowość zarezerwowana	Przepustowość systemu dystrybucyjnego zarezerwowana w związku z zawartymi przez OSD umowami o świadczenie usług dystrybucji oraz umowami o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
Przyłącze do sieci	Odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury

gazowej	odcinającej, służącej do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego.
Punkt wejścia	Miejsce, w którym następuje dostarczenie paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
Punkt wyjścia	Miejsce, w którym następuje odbiór paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.
Rok gazowy	Okres od godziny 6.00 dnia 1 października roku poprzedniego, do godziny 6.00 dnia 1 października roku danego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.
Siła wyższa	Niezależne od woli strony nadzwyczajne zdarzenie zewnętrzne uniemożliwiające na stałe lub na pewien czas wykonanie umowy, którego to zdarzenia lub jego skutków strona przy zachowaniu należytej staranności nie mogła przewidzieć w chwili zawierania umowy, ani też uniknąć bądź przezwyciężyć.
System dystrybucyjny	Sieci dystrybucyjne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią, zarządzane przez OSD.
System telemetryczny	Urządzenia nadawczo-odbiorcze współpracujące z układami pomiarowymi, służące do zdalnego przesyłu wyników pomiarów do centrów zbierania i przetwarzania danych pomiarowych.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez OSD i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą Prawo energetyczne.
Układ pomiarowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru objętości gazu pobranego lub dostarczonego do sieci gazowej i dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii.
Umowa	Umowa dystrybucji lub umowa kompleksowa.
Umowa	Umowa zawarta pomiędzy ZUD a OSD, na podstawie której

dystrybucji	OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD.
Umowa kompleksowa	Umowa zawarta pomiędzy Odbiorcą a OSD, zawierająca postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych.
Umowa o przyłączenie	Umowa określająca prawa i obowiązki stron w procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej.
Ustawa Prawo energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.).
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1190, z późn. zm.).
Użytkownik Systemu dystrybucyjnego	Podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu dystrybucyjnego lub zaopatrywany z tego systemu, w tym ZUD lub Odbiorca.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K.
Współczynnik konwersji	Współczynnik pozwalający na przeliczenie ilości paliwa gazowego z m ³ na kWh, wyliczany jako iloraz średniej arytmetycznej wartości ciepła spalania (wyrażonej w MJ/m ³) z okresu rozliczeniowego przez wartość 3,6.
Zarządzanie ograniczeniami	Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego oraz zapewnienia wymaganych parametrów technicznych paliw gazowych w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tego systemu.
Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD)	Podmiot korzystający z usługi dystrybucji na warunkach określonych w umowie dystrybucji zawartej z OSD i świadczący usługę kompleksową na rzecz odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD.

2.2. Wykaz stosowanych skrótów

E	Gaz ziemny wysokometanowy
LNG	Skroplony gaz ziemny
IRiESD	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSD
IRiESD_{osw}	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSW pełniącego funkcję operatora systemu dystrybucyjnego
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej OSW pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego
m³	Metr sześcienny
kPa	Kilopaskal
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
kWh	Kilowatogodzina
OSD	BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku
OSW	Operator Systemu Współpracującego
URE	Urząd Regulacji Energetyki
ZUD	Zlecniodawca Usługi Dystrybucji

2.3. Użyte w Regulaminie odniesienie do „ilości paliwa gazowego” rozumie się jako odniesienie do ilości paliwa gazowego wyrażonej w jednostkach energii (kWh), o ile wyraźnie nie zastrzeżono inaczej. „Objętość paliwa gazowego” wyrażana jest w metrach sześciennych (m³) w warunkach normalnych.

3. Procedura zmiany IRiESD

- 3.1. Zmiany w IRiESD wprowadzane są przez OSD.
- 3.2. Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD wiążą OSD, ZUD, Użytkowników systemu dystrybucyjnego, w tym Odbiorców, operatorów punktów wejścia ze źródeł krajowych, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego, od dnia określonego w IRiESD, nie wcześniej jednak niż od dnia opublikowania IRiESD na stronach internetowych OSD.
- 3.3. OSD publikuje obowiązującą IRiESD na swojej stronie internetowej oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.
- 3.4. Każda zmiana IRiESD jest poprzedzona procesem konsultacji z Użytkownikami systemu dystrybucyjnego.

- 3.5. Proces wprowadzania zmian IRiESD jest przeprowadzany według następującego trybu:
- OSD opracowuje projekt zmian IRiESD wskazując treść proponowanych zmian oraz planowany termin wejścia w życie,
 - OSD publikuje proponowane zmiany IRiESD na stronie internetowej OSD, a także udostępnia do wglądu w siedzibie OSD,
 - OSD publikuje na swojej stronie internetowej komunikat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmiany IRiESD, miejscu, sposobie i terminie składania uwag.
 - Użytkownicy systemu dystrybucyjnego, w terminie piętnastu (15) dni od daty udostępnienia proponowanych zmian IRiESD na stronie internetowej OSD, mogą przekazać do OSD swoje uwagi dotyczące zaproponowanych zmian.
 - OSD analizuje zgłoszone uwagi i opracowuje ostateczną treść zmian w IRiESD.
 - OSD informuje Prezesa UURE, w zakresie przewidzianym w Ustawie Prawo energetyczne, o wniesionych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia
 - Ostateczny tekst IRiESD zawierający wszystkie wprowadzone zmiany jest publikowany na stronach internetowych OSD oraz dostępny do wglądu w siedzibie OSD.
- 3.6. IRiESD stanowi część umowy dystrybucyjnej.
- 3.7. Użytkownik systemu dystrybucyjnego lub potencjalny Użytkownik systemu dystrybucyjnego może zgłosić do OSD uwagi dotyczące obowiązującej IRiESD, które będą analizowane przez OSD na etapie przygotowywania kolejnej wersji IRiESD.
- 3.8. W przypadku braku akceptacji zmian IRiESD, ZUD przysługuje prawo wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej zgodnie z postanowieniami umowy dystrybucyjnej. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej skutkuje m.in. rozwiązaniem umowy dystrybucyjnej zawartej na czas określony oraz PZD zawartych na czas określony. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej nie zwalnia ZUD z obowiązku stosowania IRiESD w nowym lub zmienionym brzmieniu, w okresie wypowiedzenia. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio do porozumień zawartych z operatorami punktów wejścia ze źródeł krajowych.

4. Przepisy prawa i dokumenty związane

- 4.1. Dokumentami związanymi z IRiESD są:

- IRiESP,
 - Aktualny plan ograniczeń OSD,
 - obowiązująca Taryfa OSD,
 - Polskie Normy i Normy Zakładowe związane z zakresem działalności OSD, przywołane w IRiESD.
- 4.2. OSD publikuje na stronie internetowej (www.lngbarter.pl) informacje i dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności:
- aktualny IRiESD,
 - komunikat o rozpoczęciu procedury konsultacji zmiany IRiESD oraz wykaz planowanych zmian w IRiESD,
 - procedurę zmiany sprzedawcy,
 - opis systemu dystrybucyjnego, w tym podział na obszary dystrybucyjne,
 - wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej,
 - wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o świadczenie usług dystrybucji,
 - wzorzec umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych,
 - Plan Ograniczeń OSD,
 - obowiązującą Taryfę OSD,
 - aktualną cenę referencyjną gazu (CRG).

**CZĘŚĆ II:
OGÓLNE WARUNKI KORZYSTANIA
Z SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO**

5. Charakterystyka systemu dystrybucyjnego

- 5.1. System dystrybucyjny OSD, zgodnie z klasyfikacją PN-C-04750:2011, składa się z następujących podsystemów:
- podsystem gazu wysokometanowego E zasilany z instalacji LNG;
- 3.2. Z systemem gazowym mogą współpracować:
- gazociągi doprowadzające gaz z kopalń gazu do punktów wejścia do systemu dystrybucyjnego,
 - systemy, sieci i instalacje innych operatorów,
 - mieszalnie gazu,
 - biogazownie rolnicze,
 - instalacje magazynowania,
 - instalacje regazyfikacji LNG.
- 5.3. Paliwo gazowe wprowadzane jest do systemu dystrybucyjnego z:
- instalacji regazyfikacji LNG,
- 5.4. Odbiór paliwa gazowego następuje w punktach wyjścia zlokalizowanych u odbiorców.
- 5.5. System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za kurkiem głównym, chyba że odrębne postanowienia w tym zakresie zostały wprowadzone do umowy.
- 5.6. W przypadku zainstalowania układów pomiarowych w obrębie instalacji Odbiorcy, Odbiorca zapewni dostęp do układu pomiarowego i umożliwi jego kontrolę, na każde żądanie OSD. ZUD informuje swoich Odbiorców o tym powyższym obowiązku, m.in. przez odpowiednie zapisy w umowie
- 5.7. W przypadku punktów wyjścia, dla których układy pomiarowe zlokalizowane są w obrębie instalacji odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzają paliwo gazowe do wielu odbiorców, przyjmuje się następujące procedury:
- miejscem, w którym kończy się zobowiązanie OSD wynikające z umowy i niniejszej IRiESD, związane z dystrybucją paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji odbiorcy, chyba że Umowa stanowi inaczej;
 - miejscem, w którym OSD zapewnia parametry jakościowe oraz ciśnienie paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy, chyba że Umowa stanowi inaczej;

- rozliczenia związane ze świadczoną usługą dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowych zainstalowanych u odbiorców;
 - OSD nie odpowiada za szkody związane z rozprowadzaniem paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za punktem wyjścia, do których OSD nie ma tytułu prawnego.
- 5.8. Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 2013 r., poz. 640) oraz odpowiednie normy.

6. Parametry jakościowe paliwa gazowego

- 6.1. Parametry jakościowe paliw gazowych dostarczanych systemem dystrybucyjnym powinny spełniać wymogi określone w przepisach rozporządzenia z dnia 2 lipca 2010 r. Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2010 r., Nr 133, poz. 891 ze zm.).
- 6.2. ZUD lub OSW jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania określone w rozporządzeniu, o którym mowa w pkt 6.1 powyżej, z wyjątkiem parametrów dotyczących intensywności zapachu gazu wyczuwalnego w powietrzu.
- 6.3. OSD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wyjścia paliwa gazowego spełniającego kryteria określone w pkt 6.1, pod warunkiem realizacji odpowiednio przez OSW lub ZUD lub odbiorcę jego obowiązków, które mają wpływ na utrzymanie tych parametrów.
- 6.4. W przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, OSD udziela bonifikaty z tytułu niedotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych, na zasadach określonych w taryfie.
- 6.5. Ciśnienie paliwa gazowego:
- OSD ustala zakres ciśnień obowiązujących w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia;
 - OSD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego do dystrybucji jeżeli nie zostanie dotrzymane wymagane przez OSD ciśnienie w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego. Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu niedotrzymania ciśnienia w punkcie wejścia OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy;
 - W przypadku niedotrzymania ciśnienia przez OSD w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, OSD udziela bonifikaty z tytułu niedotrzymania ciśnienia, na zasadach określonych w taryfie.

7. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego

7.1. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego:

- utrzymywanie systemu dystrybucyjnego w stanie technicznym zapewniającym jego bezpieczną eksploatację,
- utrzymywanie określonego przez OSD ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
- utrzymywanie w systemie dystrybucyjnym parametrów jakościowych i ciepła spalania określonych w obowiązujących przepisach prawa oraz w IRiESD.

7.2. W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, OSD podejmuje następujące działania:

- zarządza systemem dystrybucyjnym w sposób gwarantujący wypełnienie kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu i utrzymanie jego stanu technicznego zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa oraz normami;
- prowadzi niezbędną konserwację oraz wykonuje niezbędne prace remontowe i modernizacyjne;
- nie dopuszcza, o ile istnieją takie możliwości techniczne, do dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych lub ciśnieniu, które są niezgodne z IRiESD lub z obowiązującymi przepisami prawa;
- opracowuje plany wprowadzania ograniczeń, zgodnie z przepisami ustawy o zapasach i aktów wykonawczych do tej ustawy;
- uzgadnia i realizuje warunki współpracy z OSW określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania systemów gazowych;
- zapewnia stałe dyżury pogotowia gazowego w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych.

8. Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego

8.1. OSD odpowiada za rozwój systemu dystrybucyjnego, który jest realizowany w oparciu o plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe, a także w oparciu o przepisy ustawy Prawo energetyczne, kryteria zdefiniowane Polityce Energetycznej Polski do roku 2030, oraz przy uwzględnieniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- 8.2. OSD prognozuje zapotrzebowanie na paliwo gazowe na obszarze swojego działania, na podstawie informacji uzyskanych od OSW, ZUD, odbiorców, z uwzględnieniem założeń polityki energetycznej państwa i oceny ich realizacji.
- 8.3. OSD sporządza i aktualizuje plan rozwoju na okres określony w przepisach ustawy Prawo energetyczne. Sporządzany przez OSD plan rozwoju uwzględnia plan rozwoju sporządzony przez OSW pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego.

9. Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych

- 9.1. Warunki współpracy pomiędzy OSD a OSW określone są w dwustronnych porozumieniach międzyoperatorskich.
- 9.2. Porozumienia międzyoperatorskie z OSW zarządzającymi systemami gazowymi, z których zasilany jest system dystrybucyjny OSD, zawierane są w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, przy uwzględnieniu postanowień instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, opracowanych i stosowanych przez tych operatorów w trybie art. 9g ustawy Prawo energetyczne.
- 9.3. OSD ma prawo przekazywać OSW informacje dotyczące wyników pomiarów i alokacji w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD z systemu gazowego danego OSW.
- 9.4. OSD ma prawo przekazywać OSW informacje dotyczące nominacji składanych przez ZUD w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD z systemu gazowego danego OSW.

10. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego

- 10.1. Przyłączanie podmiotów do sieci dystrybucyjnej realizuje OSD.
- 10.2. Przyłączenie następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wymagań określonych przez OSD w warunkach przyłączenia.
- 10.3. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do podmiotu zgłaszającego zmianę w odbiorze paliwa gazowego powodującą konieczność wymiany elementów systemu dystrybucyjnego lub rozbudowy tego systemu. Za zmianę, o której mowa powyżej uważa się w szczególności zmianę mocy umownej lub ilości paliwa gazowego wykraczającą poza dopuszczalny zakres pracy zainstalowanych urządzeń w punkcie wyjścia z sieci dystrybucyjnej. Opłaty z tytułu wykonania prac, o których mowa powyżej, pobierane są zgodnie z postanowieniami taryfy.

- 10.4. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej musi posiadać tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu lub sieci.
- 10.5. Na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, OSD wydaje informację o możliwości przyłączenia do sieci.
- 10.6. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego innych systemów gazowych, instalacji magazynowych, instalacji LNG, odazotowni, kopalni, mieszalni oraz biogazowni uzależnione jest od możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego i wymaga, poza umową o przyłączenie, podpisania z OSD odrębnej umowy określającej warunki i sposoby współpracy tych urządzeń, instalacji lub sieci z systemem dystrybucyjnym.
- 10.7. Procedura wydania warunków przyłączenia.
- a) Podmiot ubiegający się o przyłączenie składa do OSD wniosek o określenie warunków przyłączenia wraz z załącznikami, z wykorzystaniem obowiązującego formularza, publikowanego na stronie internetowej OSD;
 - b) Wniosek o określenie warunków przyłączenia oraz wszystkie załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski;
 - c) OSD rozpatruje wniosek złożony przez wnioskodawcę z uwzględnieniem możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego, stopnia wykorzystania tego systemu, wcześniej złożonych wniosków o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego oraz zawartych umów o przyłączenie;
 - d) Na podstawie informacji podanych we wniosku oraz załączonych dokumentów, OSD dokonuje sprawdzenia formalnego wniosku i podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego;
 - e) W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych, OSD w terminie do 7 dni kalendarzowych od daty wpłynięcia wniosku wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 21 dni. Jeżeli wniosek nie zostanie uzupełniony przez wnioskodawcę w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia wniosek bez rozpoznania;
 - f) Wniosek spełniający wymogi formalne poddawany jest analizie technicznej i ekonomicznej, w trakcie której OSD ocenia, czy podłączenie do systemu dystrybucyjnego jest możliwe i określa warunki przyłączenia w terminie określonym w przepisach prawa;
 - g) OSD może odmówić przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy:
 - brak jest możliwości technicznych przyłączenia,
 - przyłączenie wnioskodawcy jest ekonomicznie nieuzasadnione,

- wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego paliwa gazowe mają być dostarczane.
- h) Odmowa wydania warunków przyłączenia przez OSD nie wyłącza możliwości stosowania art. 7 ust. 9 ustawy Prawo energetyczne;
- i) W przypadku odmowy przyłączenia podmiotu do systemu dystrybucyjnego, OSD niezwłocznie pisemnie powiadamia o odmowie Prezesa URE i wnioskodawcę, podając przyczyny odmowy;
- j) W przypadku odmowy określenia warunków przyłączenia z przyczyn technicznych, OSD na zlecenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, przedstawia informację o działaniach, jakie należy podjąć w celu przyłączenia do sieci dystrybucyjnej. Za opracowanie informacji OSD pobiera opłatę, uzgodnioną z podmiotem, odzwierciedlającą koszty jej przygotowania;
- k) OSD określa w warunkach przyłączenia okres ich obowiązywania, który jest nie krótszy niż 90 dni;
- l) Zmiana warunków przyłączenia wydanych przez OSD, możliwa jest wyłącznie poprzez złożenie do OSD nowego wniosku o wydanie warunków przyłączenia;
- m) Wydanie przez OSD warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z zarezerwowaniem przez OSD przepustowości systemu dystrybucyjnego dla podmiotu, który otrzymał te warunki przyłączenia;
- n) W sytuacji, gdy po wydaniu warunków przyłączenia, na skutek zawarcia pomiędzy OSD i innym wnioskodawcą umowy o przyłączenie, utracone zostaną techniczne możliwości dostarczania paliwa gazowego, OSD może odmówić zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem posiadającym ważne warunki przyłączenia;
- o) Szczegółowe procedury przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej określone są w ustawie Prawo energetyczne oraz rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy;
- p) Procedury związane z przyłączaniem do systemu dystrybucyjnego oraz wzory dokumentów związanych z procesem przyłączania dostępne są na stronach internetowych OSD.

10.8. Umowa o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego

- a) Przyłączenie nowych punktów do systemu dystrybucyjnego następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej (dalej zwaną umową o przyłączenie), zawieranej między OSD i przyłączanym podmiotem;
- b) Umowa o przyłączenie zawierana jest na wniosek podmiotu posiadającego obowiązujące warunki przyłączenia. Zawarta umowa o przyłączenie stanowi dla OSD podstawę do rozpoczęcia prac projektowych i budowlanych w zakresie określonym umową;

- c) Jeżeli zostały określone warunki przyłączenia, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci z uwzględnieniem kolejności wpływu kompletnych wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych, a w szczególności w miarę istnienia wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego;
- d) Umowa o przyłączenie stanowi dla OSD oraz dla przyłączanego podmiotu podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlanych oraz ich finansowania przez strony na warunkach w niej określonych;
- e) Z dniem zawarcia umowy o przyłączenie dla podmiotu z którym została ona zawarta zarezerwowana zostaje przepustowość w systemie dystrybucyjnym, w wielkości zgodnej z umową o przyłączenie.

10.9. Wymagania techniczne dla nowych punktów wyjścia lub wejścia:

- a) Punkty przyłączane do systemu dystrybucyjnego powinny być projektowane, wykonywane, odbierane i eksploatowane w sposób zapewniający ciągłość dostaw paliwa gazowego, bezpieczeństwo pracy oraz dokładność pomiarów, a także spełniać wymagania techniczne określone w przepisach prawa;
- b) Układy pomiarowe powinny być eksploatowane w warunkach zgodnych z ich dokumentacją techniczną.
- c) Podmiot zawierający z OSD umowę o przyłączenie, będący właścicielem przyłączanego punktu wyjścia, zapewni OSD stały dostęp do przyłączanego punktu wyjścia w celu przeprowadzania kontroli stanu urządzeń znajdujących się w tym punkcie i odczytu urządzeń pomiarowych.
- d) Obowiązek utrzymania punktu w pełnej sprawności spoczywa na stronie, która posiada tytuł prawny do tego punktu.

11. Prawa i obowiązki OSD:

11.1. Prawa i obowiązki OSD określają obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności ustawa Prawo energetyczne oraz akty wykonawcze do tej ustawy, a także niniejsza IRiESD oraz umowa. Do podstawowych obowiązków OSD należy:

- a) świadczenie usług dystrybucji, w zakresie określonym w umowie, na zasadach niedyskryminacyjnych oraz przy zachowaniu równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu dystrybucyjnego;
- b) zapewnienie stanu technicznego systemu dystrybucyjnego, który gwarantuje bezpieczne świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych;

- c) utrzymywanie parametrów jakościowych paliw gazowych wymaganych przepisami prawa oraz postanowieniami IRiESD, pod warunkiem realizacji przez odbiorcę lub ZUD jego zobowiązań określonych umową lub IRiESD, które mają wpływ na utrzymanie tych parametrów;
- d) prowadzenie ruchu sieciowego w sposób zapewniający bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych;
- e) eksploatacja, konserwacja oraz wykonywanie remontów systemu dystrybucyjnego;
- f) modernizacja i rozbudowa systemu dystrybucyjnego w celu zaspokojenia zapotrzebowania na paliwo gazowe na obszarze funkcjonowania OSD. Realizacja obowiązków w zakresie modernizacji oraz rozbudowy systemu dystrybucyjnego jest uzależniona od jej ekonomicznej opłacalności;
- g) zapewnienie nawonienia paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym;
- h) bilansowanie systemu dystrybucyjnego.

11.2. Obowiązki OSD w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców:

- a) udzielanie informacji o zasadach świadczenia usług dystrybucji, a w szczególności o prawach i obowiązkach odbiorcy i OSD;
- b) nieodpłatnie udzielanie informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnej taryfy;
- c) przyjmowanie przez całą dobę zgłoszeń dotyczących awarii lub zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych z systemu dystrybucyjnego;
- d) niezwłoczne przystępowanie do likwidacji występujących w sieci dystrybucyjnej awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych;
- e) powiadamianie użytkowników systemu gazowego o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwanego z powodu awarii systemu dystrybucyjnego;
- f) powiadamianie o terminach i czasie trwania przerw w dostarczaniu paliw gazowych, w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, albo w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, lub indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych, bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z:
 - co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem, w przypadku gdy nastąpi przerwa w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
 - co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem, w przypadku gdy nastąpi przerwa w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców innych niż odbiorcy zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I;

- g) odpłatne podejmowanie stosownych czynności w sieci dystrybucyjnej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu dystrybucyjnego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci;
- h) rozpatrywanie wniosków lub reklamacji dotyczących zasad rozliczeń i udzielanie odpowiedzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku lub reklamacji do OSD. W przypadku wniosku lub reklamacji wymagających przeprowadzenia kontroli lub dokonania pomiarów termin czternastodniowy jest liczony od dnia zakończenia tych kontroli lub pomiarów;
- i) wykonywanie sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania układu pomiarowego, którego OSD jest właścicielem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku odbiorcy o sprawdzenie układu pomiarowego;
- j) przekazywanie układu pomiarowego, którego OSD jest właścicielem, do sprawdzenia laboratoryjnego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia OSD takiego żądania odbiorcy;
- k) umożliwianie wykonania ponownej ekspertyzy badanego wcześniej układu pomiarowego;
- l) wydawanie, na wniosek odbiorcy, po zakończeniu dostarczania paliw gazowych lub w przypadku wymiany układu pomiarowego, dokumentu zawierającego dane identyfikujące ten układ pomiarowy oraz przekazywanie odbiorcy danych pomiarowych na dzień zakończenia dostarczania tego paliwa lub demontażu układu pomiarowego.

11.3. OSD jest uprawniony do:

- a) pobierania opłat za świadczone usługi na zasadach określonych w taryfie, umowie i niniejszej IRiESD,
- b) odmowy świadczenia usług dystrybucji w przypadkach określonych w IRiESD lub umowie, a także wypowiedzenia umowy w całości lub części w przypadkach określonych w umowie, IRiESD oraz obowiązujących przepisach prawa,
- c) pozyskiwania od odbiorców lub ZUD, informacji niezbędnych dla prawidłowego świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych,
- d) aktualizacji zapisów IRiESD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne.

12. Prawa i obowiązki Odbiorców oraz ZUD

12.1. Prawa i obowiązki Odbiorców oraz ZUD określa ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz Umowa.

12.2. Do podstawowych obowiązków ZUD należy:

- a) dostarczanie paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego i odbiór tego paliwa z systemu dystrybucyjnego;
- b) utrzymanie równowagi pomiędzy określonymi w umowie dystrybucji ilościami paliwa gazowego dostarczonymi w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego i odbieranymi w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego, określonymi w umowie;
- c) dostarczanie do punktu wejścia do systemu paliwa gazowego spełniającego wymagania dotyczące jakości i ciśnienia określonej w niniejszej IRiESD, przepisach prawa oraz w umowie dystrybucji;
- d) terminowa realizacja płatności za zamówione paliwo gazowe oraz usługi dystrybucji, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej IRiESD, taryfie oraz w Umowie dystrybucji. Szczegółowe zasady realizacji płatności określa umowa dystrybucji;
- e) współdziałanie z OSD w procedurze zmiany sprzedawcy;
- f) zobowiązanie odbiorców ZUD do nieprzekraczania przysługujących im mocy umownych.

12.3. Do podstawowych obowiązków Odbiorcy należy:

- a) odbiór zamówionych na podstawie umowy kompleksowej ilości paliwa gazowego;
- b) nieprzekraczanie określonych w umowie kompleksowej mocy umownych;
- c) terminowa realizacja płatności za zamówione paliwo gazowe oraz usługi dystrybucji, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej IRiESD, taryfie oraz w umowie kompleksowej. Szczegółowe zasady realizacji płatności określa umowa kompleksowa.

12.4. Odbiorca oraz ZUD ma prawo do korzystania z usługi dystrybucji świadczonej na jego rzecz przez OSD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, IRiESD i w umowie oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w obowiązującej Taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w niniejszej IRiESD, umowie oraz w przepisach prawa.

13. Zasady świadczenia usług przez OSD

13.1. Podstawową usługą świadczoną przez OSD jest usługa dystrybucji paliwa gazowego. OSD świadczy usługę dystrybucji na zasadach ciągłych, co oznacza, że zapewnia realizację usług w całym okresie określonym w umowie, za wyjątkiem wystąpienia awarii lub planowanych przerw spowodowanych koniecznością wykonania prac remontowych lub modernizacyjnych.

13.2. OSD świadczy usługę dystrybucji pomiędzy punktami wejścia do systemu dystrybucyjnego a punktami wyjścia z tego systemu, dla których istnieją techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego w ramach systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez OSD.

13.3. OSD świadczy usługę dystrybucji w przypadku gdy:

- a) istnieje połączenie pomiędzy punktem wejścia a wskazanym przez odbiorcę lub ZUD punktem wyjścia;
- b) w punkcie wyjścia zainstalowany jest układ pomiarowy umożliwiający rozliczenie umowy, przy czym w punkcie wyjścia, do którego dostarczane jest paliwo gazowe na podstawie umowy dystrybucji zawartej z ZUD, musi być zainstalowany układ pomiarowy umożliwiający rejestrowanie dobowych przepływów paliwa gazowego, i zrealizowanej mocy godzinowej, który wyposażony jest w system transmisji danych;
- c) istnieje wolna przepustowość w ramach systemu dystrybucyjnego, która może zostać wykorzystana w celu świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD;
- d) istnieją techniczne możliwości świadczenia usługi dystrybucji paliw gazowych.

13.4. Planowanie i realizacja prac remontowych:

- a) OSD powiadamia, zgodnie z obowiązującymi przepisami odbiorców, ZUD oraz OSW, którzy będą objęci oddziaływaniem ograniczeń wynikających z planowanych prac remontowych, o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dystrybucji gazu.
- b) OSD, na warunkach określonych w porozumieniach międzyoperatorskich, uzgadnia z OSW zakres oraz termin prac planowanych w systemie.

14. Formalne aspekty świadczenia usług dystrybucji.

14.1. Podstawą do świadczenia przez OSD usług dystrybucji jest:

- a) Umowa kompleksowa zawarta pomiędzy OSD a odbiorcą,
- b) Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy OSD a ZUD.

14.2. W Umowie kompleksowej zawieranej z odbiorcą lub w umowie dystrybucji zawieranej z ZUD określa się w szczególności ilości dystrybuowanego paliwa gazowego oraz moc umowną.

14.3. ZUD lub odbiorca pobierający paliwo gazowe w wielkości ponad 715 kWh/h na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą są uprawnieni do ubiegania się jeden raz w ciągu roku gazowego o zmianę mocy umownej w tym samym roku gazowym. Zmiana mocy umownej wymaga akceptacji OSD, który wniosek w tej sprawie rozpatrzy w terminie 30 dni od dnia jego wpłynięcia, chyba

że wnioskowana zmiana wymaga uzyskania przez OSD zgody na zmianę mocy umownej przysługującej OSD w punkcie wyjścia z systemu gazowego zasilającego system dystrybucyjny OSD – w takim przypadku, rozpatrzenie wniosku nastąpi po pozytywnym zaopiniowaniu przez OSW. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, zmieniona moc umowna zacznie obowiązywać w terminie wskazanym przez OSD. Zmiana mocy umownej następuje w każdym przypadku w formie pisemnego aneksu do umowy.

14.4. ZUD lub odbiorca pobierający paliwo gazowe w wielkości ponad 715 kWh/h na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą są uprawnieni ubiegać się jeden raz w ciągu roku gazowego o zmianę mocy umownej na kolejny rok gazowy. Wniosek o zmianę mocy umownej w kolejnym roku gazowym odbiorca składa do dnia 15 stycznia, a do jego rozpatrzenia stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące wniosku o zmianę mocy umownej w tym samym roku gazowym. W każdym przypadku, akceptacja wniosku dotyczy wyłącznie technicznych i ekonomicznych możliwości realizacji zmiany mocy umownej. Zmiana mocy umownej następuje w każdym przypadku w formie pisemnego aneksu do umowy. Jeżeli odbiorca nie zgłosi w powyższym terminie wniosku o zaktualizowanie wielkości mocy umownej na kolejny rok gazowy, lub ze wskazanych w niniejszym punkcie przyczyn OSD nie zaakceptuje zmiany mocy umownej, obowiązuje moc umowna określona w umowie.

14.5. Procedura zmiany sprzedawcy

- a) OSD publikuje procedurę zmiany sprzedawcy na swojej stronie internetowej;
- b) Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego. Zmiana sprzedawcy odbywa się na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo energetyczne oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy;
- c) W celu zmiany sprzedawcy odbiorca wypowiada w całości lub w części umowę sprzedaży lub umowę kompleksową dotychczasowemu sprzedawcy. W przypadku gdy odbiorca odbiera paliwo gazowe na podstawie umowy kompleksowej zawartej z OSD, warunkiem zmiany sprzedawcy jest skuteczne wypowiedzenie całości lub części tej umowy kompleksowej i zrealizowanie przez odbiorcę wszystkich obowiązków wynikających z umowy względem OSD;
- d) Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego. Warunkiem skuteczności zmiany sprzedawcy jest zawarcie przez nowego sprzedawcę umowy dystrybucji z OSD i uzyskanie przez niego statusu ZUD. Zawarcie takiej umowy powinno nastąpić najpóźniej z dniem zmiany sprzedawcy.

Warunek ten nie jest konieczny do spełnienia jedynie w przypadku gdy w ramach procedury zmiany sprzedawcy odbiorca zawrze umowę kompleksową i będzie nabywał paliwo gazowe od OSD;

- e) Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla nowego sprzedawcy następuje najwcześniej od dnia rozwiązania umowy z dotychczasowym sprzedawcą;
- f) Z dniem zmiany sprzedawcy moc umowna przysługująca w punktach wyjścia do odbiorcy dotychczasowemu sprzedawcy przysługuje nowemu sprzedawcy lub odbiorcy. Jeżeli możliwa jest zmiana sprzedawcy bez zmniejszenia mocy umownych przysługujących dotychczasowemu sprzedawcy, może on zachować tę moc umowną;
- g) OSD w ramach procedury zmiany sprzedawcy dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z odbiorcą;
- h) Odczytu, o którym mowa w punkcie poprzedzającym, OSD dokonuje nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania umowy z dotychczasowym sprzedawcą. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego. Dane niezbędne do rozliczeń, OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.

15. Rozliczanie usługi dystrybucji

15.1. Warunki prowadzenia rozliczeń z tytułu świadczenia usługi dystrybucji określa umowa.

15.2. Zasady dotyczące fakturowania i płatności określa umowa oraz taryfa.

15.3. OSD dokonuje rozliczeń za pobrane paliwo gazowe lub wykonane usługi związane z ich dostarczeniem w jednostkach energii. OSD ustala ilość pobranej energii na podstawie iloczynu zużycia paliw gazowych, ustalonego w jednostkach objętości oraz współczynnika konwersji.

15.4. OSD ustala zużycie paliw gazowych w jednostkach objętości na podstawie odczytów układów pomiarowych, wykonanych zgodnie z zasadami określonymi w pkt 16.

15.5. Współczynnik konwersji stanowi iloraz ciepła spalania 1 m³ paliw gazowych i liczby 3,6. Do obliczania ciepła spalania 1 m³ paliw gazowych przyjmuje się następujące warunki odniesienia dla:

- objętości - temperatura $T_2 = 273,15$ [K] (0 [°C]), ciśnienie $p_2 = 101,325$ [kPa];
- spalania - temperatura $T_1 = 298,15$ [K] (25 [°C]), ciśnienie $p_1 = 101,325$ [kPa].

- 15.6. Współczynnik konwersji podawany jest w kWh/m³ z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.
- 15.7. W celu prowadzenia rozliczeń z Odbiorcami OSD ustala obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS). OSD wyznacza ORCS w taki sposób, aby średnia ważona wartość ciepła spalania w takich obszarach nie różniła się o więcej niż $\pm 3\%$ od wartości ciepła spalania paliw gazowych określonej w którymkolwiek punkcie danego obszaru. OSD publikuje listę ORCS na swojej stronie internetowej.
- 15.8. Dla wszystkich punktów wejścia oraz punktów wyjścia wchodzących w skład ORCS przyjmuje się taką samą wartość ciepła spalania.
- 15.9. W przypadku gdy ORCS zasilany jest z:
- Jednego punktu wejścia z innego systemu gazowego – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie danych przekazanych przez OSW, zarządzającego systemem gazowym zasilającym ten punkt wejścia;
 - więcej niż jednego punktu wejścia z innego systemu gazowego – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie średniej ważonej wartości ciepła spalania ustalonej na podstawie danych przekazanych przez OSW, zarządzających systemami gazowymi zasilających te punkty wejścia;
 - punktu wejścia z instalacji LNG – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie średniej ważonej wartości ciepła spalania paliwa gazowego dostarczonego w ramach jednego miesiąca do instalacji LNG na podstawie danych dotyczących ciepła spalania zawartych w dokumentach dostawy;
- 15.10. W punktach, dla których OSD dokonuje OSD, ciepło spalania wyznaczane jest:
- jako średnia arytmetyczna z wartości wynikających z dokonywanych pomiarów w okresie rozliczeniowym w wyznaczonych przez OSD punktów obszaru;
 - dla każdej godziny, jako średnia arytmetyczna pomiarów wykonywanych w punkcie, w którym został zainstalowany chromatograf.
- 15.11. Wartość ciepła spalania paliwa gazowego dostarczanego z punktów wejścia, które nie są wyposażone w ciągły pomiar składu paliwa gazowego (nie zostały w nim zainstalowane chromatografy) jest określana na podstawie ostatniego pomiaru przekazanego OSD przez podmiot dostarczający paliwo gazowe do dystrybucji w tym punkcie.
- 15.12. Wartość ciepła spalania jest określana i publikowana przez OSD na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 820).
- 15.10. Wartość ciepła spalania podawana jest w kWh/m³ z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.

16. Zasady wykonywania pomiarów

- 16.1. Układ pomiarowy instalowany jest przez OSD i stanowi jego własność. W przypadku gdy w umowie o przyłączenie zostanie ustalone, że własność układu pomiarowego należy do odbiorcy, warunkiem zamontowania układu pomiarowego jest uzyskanie przez odbiorcę akceptacji OSD na montaż układu pomiarowego.
- 16.2. Miejsce zainstalowania układu pomiarowego jest określone w warunkach przyłączenia przez OSD i akceptowane przez odbiorcę podczas podpisywania umowy o przyłączenie.
- 16.3. Wszystkie elementy oraz urządzenia wchodzące w skład układu pomiarowego muszą być przystosowane do plombowania. Plomby stosowane są jako zabezpieczenia zapobiegające kradzieżom paliwa gazowego.
- 16.4. W przypadku zmiany charakterystyki odbioru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wyjścia, OSD może dokonać zmiany lub nakazać zmianę istniejącego układu pomiarowego informując o tym odbiorcę lub ZUD.
- 16.5. Układy pomiarowe podlegające kontroli metrologicznej mogą być użytkowane tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu oraz ważną legalizację.
- 16.6. W przypadku zainstalowania układów pomiarowych w obrębie instalacji odbiorcy, ma on obowiązek zapewnić dostęp przedstawicieli OSD do układu pomiarowego i umożliwić jego kontrolę na każde wezwanie OSD. W przypadku gdy paliwo gazowe sprzedawane jest odbiorcy przez ZUD, ZUD ma obowiązek zapewnić dostęp przedstawicieli OSD do układu pomiarowego i umożliwić jego kontrolę na każde wezwanie OSD.
- 16.7. Układy pomiarowe mogą zostać wyposażone w układy transmisji danych. W przypadku gdy paliwo gazowe dostarczane jest do punktu wyjścia na podstawie umowy z ZUD wyposażenie układu pomiarowego w układ transmisji danych jest obligatoryjne. O ile umowa nie stanowi inaczej, układy pomiarowe wyposażone w system transmisji danych obsługiwane są zgodnie z poniższymi zasadami:
- a) koszty eksploatacji systemów telemetrycznych ponosi ich właściciel;
 - b) OSD oraz odbiorca w przypadku gdy usługi dystrybucji świadczone są przez OSD na podstawie umowy kompleksowej lub ZUD w przypadku gdy usługi dystrybucji świadczone są przez OSD na podstawie umowy dystrybucji, pokrywają we własnym zakresie koszty związane z przesyłaniem danych z układów transmisji do swoich służb;

- c) W przypadku awarii systemu telemetrii w danym punkcie wejścia lub w punkcie wyjścia właściciel danego punktu ma obowiązek niezwłocznego poinformowania drugiej strony o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.
 - d) Protokół transmisji danych pomiarowych ustala OSD.
- 16.8. Szczegółowe wymagania techniczne dotyczące układów pomiarowych mogą zostać określone w umowie o przyłączenie.
- 16.9. Pomiary
- a) OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usług dystrybucji oraz ilości sprzedanego paliwa gazowego.
 - b) Odczyty układów pomiarowych odbywają się w terminach określonych przez OSD. W przypadku gdy układ pomiarowy wyposażony jest w system transmisji danych, podstawą do prowadzenia rozliczeń są dane pozyskane przy pomocy tego systemu.
 - c) Na zasadach określonych w taryfie, OSD może przyjąć jako podstawę do prowadzenia rozliczeń, stany wskazań układów pomiarowych podane przez odbiorcę.
 - d) W przypadku punktów wejścia lub punktów wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowych posiadają ZUD lub odbiorcy, mają oni obowiązek zapewnić dostęp do tych układów i umożliwić ich kontrolę na każde wezwanie OSD.

17. Zasady wymiany informacji pomiędzy OSD a ZUD lub Odbiorcami

- 17.1. W Umowie określone są osoby upoważnione przez strony do składania wszelkich oświadczeń związanych z jej realizacją, a także sposoby przekazywania informacji pomiędzy stronami umowy.
- 17.2. OSD udziela informacji związanych ze świadczeniem usług dystrybucji na swojej stronie internetowej. Na wniosek ZUD lub odbiorcy OSD może wyrazić zgodę na inną formę udzielania informacji.
- 17.3. Odpowiedzi na zapytania będą udzielane w drodze elektronicznej, na piśmie, lub telefonicznie w zależności od trybu, w jaki zostały zadane.
- 17.4. OSD ustala wskazane poniżej terminy udzielania odpowiedzi na zapytania wniesione:
- a) na piśmie lub w drodze elektronicznej - do 14 dni od daty wpływu zapytania,
 - b) telefonicznie - na bieżąco, chyba że zapytanie wymaga podjęcia czynności wyjaśniających - w takim przypadku termin odpowiedzi wynosi 14 dni od dnia zgłoszenia zapytania telefonicznie,

- z wyłączeniem spraw dotyczących parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,

17.5. Informacja telefoniczna dostępna jest pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSD.

18. Zgłaszanie usług dystrybucyjnych do realizacji

18.1. OSD może nałożyć na ZUD obowiązek składania nominacji dotyczących ilości paliwa gazowego przekazywanego do dystrybucji w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego oraz odbieranych w punktach wyjścia. W takim przypadku OSD opracuje i udostępni na swojej stronie internetowej procedurę składania nominacji przez ZUD.

19. Zasady wykonywania alokacji

19.1. W przypadku świadczenia usług dystrybucji na rzecz ZUD, OSD wykonuje alokacje, na podstawie wyników pomiarów, informacji dostarczanych przez ZUD, odbiorców i OSW oraz procedur opisanych w niniejszej IRiESD.

19.2. Alokacje wykorzystywane są w celu rozliczenia usług dystrybucji.

19.3. Szczegółowe zasady alokacji mogą zostać określone w opracowanej przez OSD i udostępnionej na swojej stronie internetowej procedurze wykonywania alokacji, w umowie dystrybucji lub odrębnym porozumieniu zawartym między OSD a ZUD.

20. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych

20.1. Awarie i ich usuwanie

- a) W przypadku wystąpienia awarii lub zakłócenia w przepływie paliwa gazowego, OSD niezwłocznie przystępuje do ich usunięcia.
- b) Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu dystrybucyjnego oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronach internetowych OSD.
- c) W przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej, w szczególności powodującej zagrożenie życia lub zdrowia, lub mienia, OSD może wstrzymać dostarczanie paliwa gazowego do punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego lub wprowadzić ograniczenia w dystrybucji paliw gazowych.

- d) Zabezpieczenie i usuwanie awarii dystrybucyjnej sieci gazowej wykonywane jest zgodnie z procedurami OSD.
- e) Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe.
- f) OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez odbiorców lub ZUD oraz innych awarii wynikających z winy odbiorców lub ZUD.

20.2. Plan wprowadzania ograniczeń.

- a) Plan wprowadzania ograniczeń sporządzany jest zgodnie z przepisami ustawy o zapasach oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.
- b) Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD oraz odbiorców, których będzie dotyczyły ewentualne ograniczenia o ustalonej dla odbiorców, w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania.
- c) OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzjami OSP.

21. Przepisy końcowe

21.1. Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

22.2. Zgodnie z art. 9g ust. 12 ustawy Prawo energetyczne niniejsza instrukcja stanowi integralną część umowy. Użytkownicy Systemu dystrybucyjnego OSD, w tym odbiorcy, są zobowiązani do stosowania się do wszystkich jej postanowień. Obowiązek przestrzegania postanowień IRiESD dotyczy także odbiorców ZUD – odpowiednie postanowienia w tym zakresie ZUD jest zobowiązany do wprowadzenia do umów zawieranych ze swoimi odbiorcami.

22.3. Niniejsza IRiESD stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 Kodeksu cywilnego i stosowana jest przez OSD w formie elektronicznej. Wprowadzenie IRiESD do stosowania następuje poprzez jej opublikowanie na stronie internetowej OSD. OSD poinformuje odbiorców będących konsumentami, w formie pisemnej, o opublikowaniu i możliwościach zapoznania się z IRiESD.